

TEATRE Toni Cabré publica 'La peixera'

El dramaturg i guionista de televisió Toni Cabré acaba de publicar *La peixera* dins la col·lecció del Maresme Quaderns de la Font del Cargol, que edita Cossetània. La peça va ser estrenada professionalment al Versus Teatre de Barcelona i havia obtingut el premi Ciutat d'Alcoi de teatre. Nascut a Mataró el 1957, Cabré té un llarg currículum teatral, amb obres que han tocat temes candents de la societat actual com ara la manipulació del poder, la violència de gènere, l'integrisme i l'assetjament laboral. ■ D. CASTILLO

CÒMIC Crumb reuneix les seves vinyetes històriques

Ediciones la Cúpula reuneix per primer cop al nostre país les vinyetes històriques de l'historietista nord-americà Robert Crumb. Amb el títol *Sexo majara* s'apleguen acudits i vinyetes que el jove Crumb va publicar a la premsa alternativa dels seus inicis als anys seixanta. La correcció política queda totalment castrada davant l'actitud iconoclasta del prestigiós dibuixant, que va mostrar en format autobiogràfic la vida desinhibida i sexual d'uns anys de canvi. Tot el material ha estat restaurat. ■ D. CASTILLO

LITERATURA María Tena guanya el XIV Premi Tusquets

L'escriptora madrilenya María Tena ha guanyat el XIV Premi Tusquets de novel·la amb *Nada que no sepas*. El jurat ha valorat "la seductora evocació de la vida cosmopolita i lliure d'un grup de famílies en l'Urguai dels anys seixanta", que contrasta amb "l'estretor de l'Espanya d'aquell temps". També ha subratllat la reflexió sobre "l'experiència de la llibertat, el sexe i el pas del temps d'una dona que va viure com a adolescent el paradís despreocupat i aparentment feliç dels adults". El llibre sortirà al novembre. ■ EFE

Críticateatre

Jordi Bordes

Valent cop de timó

Maremar

Companyia: Dagoll Dagom
Dimecres 26 de setembre (fins a principis de gener) al Poliorama

Dagoll Dagom és una companyia veterana que s'atreveix a fer cops de timó. Aquest de *Maremar* suposa un risc notable que donarà molta vida a aquesta companyia, que referma una tercera generació d'actors. Des d'una Elena Tarrats i un Roger Casamajor que s'aventuren en el musical fins a una Mercè Martínez pletòrica que viatja de la poètica i sensibilitat de la narradora a la divertida dona del bordell.

El salt mortal de Dagoll Dagom és molt valent. Del muntatge en destaca una descriptiva coreografia en què absolutament tot l'equip rema alhora. Ariadna Peya (*Aüc, El despertar de la primavera*) ha aconseguit dissenyar una màquina que flueix, suant, recuperant l'alè i construint unes postals que evoquen les imatges dels refugiats provant de superar màfies, impediments burocràtics i el mateix mar per trobar un lloc on viure. També la música d'Andreu Gallén es fon deliciosament. Tot i la

Mercè Martínez i Elena Tarrats, en un moment de l'obra ■ ACN

duresa dels quadres. Són onades que repiquen contra els bucs dels vaixells, són marees que abandonen restes de naufragis (vives o mortes) a la platja. Una adaptació de les peces de Lluís Llach molt delicades, que es desmembraren per veus i que, només acompanyades per la percussió per un violoncel i un acordió, troben una gran profunditat. Quan en necessiten.

Dramatúrgicament, for-

cen una molt bona idea: donar veu als refugiats d'avui, que viuen una epopeia impossible similar a la de *Pèricles* de Shakespeare. Certament, comparteixen penes i el mateix mar. Però l'un amb la sort i la venjança dels déus, i els altres, amb la insensibilitat dels humans. I aquesta pedra a la sabata fa difícil caminar. Seria millor mantenir la doble identitat dels personatges (són refugiats que decideixen explicar

una història èpica). No hi ajuda l'obra de Shakespeare perquè és una èpica on tot és massa maniqueu; no hi ha contrast (ni es poden justificar les actituds dels personatges malvats ni hi ha cap ombra de dubte en els herois). I això els allunya de la veritat i els situa en un cartró pedra que s'aproxima massa a uns Pastorets, molt ben intencionats.

Dagoll Dagom l'encerta quan s'arrisca a donar veu

a altres artistes i quan s'allunya dels musicals espectaculars marca de la casa (*Mar i cel, Scaramouche...*). També té la bona idea d'integrar Llach en l'escena que només s'ha vist teatralment en propostes com la de *Tranvies Circus*, de Lluís Danés (TNC, 2006). El vers de Llach, destil·lat, s'adapta molt bé. Sobretot als moments més dramàtics on una veu sola, cristal·lina, arrela a l'ànima i recupera memòria cantada dels espectadors (o en crea de nova, si el públic és novell).

L'epíleg, que supera el *Pèricles* de Shakespeare, és rodó, contundent, vibrant, emotiu. I fa que el públic salti de les butaques per aplaudir amb entusiasme. *Maremar* s'allunya dels musicals comercials perquè no enganxa una cançó que es vagi cantant pel metro, però transmet una esperança utòpica (en un mar bonic només hi haurien de passar situacions precioses) que escalfa el cor, que redimeix amb la humanitat i envaleix per donar suport als que, malgrat tot, volen evitar naufragis dels nostres *Pèricles* d'avui.

Crònica

La mesura de la desmesura

Jaume Vidal

Àngel Llàcer com a Zaza a *La Jaula de las Locas* ha fet el paper de la seva vida. Aquesta reflexió me la podria haver fet abans de veure-la pensant en els dots histriònics de l'actor. Però és precisament en aquest aspecte on rau que aquest musical sigui una bona obra. Llàcer s'ha preparat un paper a mida, però fa l'esforç eficaç que no se li escapi de les mans. El seu excés està mesurat, perquè des dels moments d'eclosió plumífera fins als de quotidiana tendresa troba el registre interpretatiu escaient en

Àngel Llàcer, en el seu paper de Zaza ■ MARTÍ E. BERENGUER

una producció que, per potent, també podia caure en el parany de voler marcar paquet, i, tanmateix, tot allò que podria semblar grandiloqüent apareix com plenament justificat.

Tot i que la *La Cage aux Folles* es troba a Saint-Tropez, el referent de l'obra el trobem en les maneres de fer del Paral·lel de les millors èpoques. Zaza increpa el públic per establir un dels trets bàsics del *music-hall* i el cabaret. La nit de l'estrena ho tenia fàcil per fer-ho: la portaveu del govern, Elsa Artadi, a qui es va referir com "la catalana"; l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, i la mare de l'actor. No hi va faltar un clàssic de les vedets, movent-se per la platea – "Te gus-

tan mis tetitas" –. Llàcer i tots els actors i ballarins es van moure perfectament en el registre *moli-nesc* que inunda l'obra. Ivan Labanda, en el paper de Georges, troba el seu equilibri, tot i que la seva experiència en el *Polònia* el podria portar a exagerar la nota paròdica.

És difícil contemplar l'obra sense pensar en la versió cinematogràfica de 1978 de l'obra de Jean Poiret amb Ugo Tognazzi. Sobretot en les escenes de la trobada de les dues famílies. Hi mancava la part de tràgic conflicte que també té aquesta comèdia. És clar que, vista amb ulls d'ara, el contingut revolucionari que aportava l'obra en el seu moment, en reivindicar tota mena de diferències, ja s'ha diluït. Si més no en aparença. Amb tot, coincideixo amb La Maña. A la sortida li vaig preguntar si li havia agradat. Va ser rotunda: "Sí."